UDHNA CITIZEN COMMERCE COLLEGE &
S.P.B. COLLEGE OF BUSINESS ADMINISTRATION &
SMT. DIWALIBEN HARJIBHAI GONDALIA COLLEGE OF BCA & IT
(Self Financed)
(Managed by Udhna Academy Education Trust)
214, Ranchhod Nagar, Opp. Swaminarayan Temple,Surat-Navsari Road, SURAT-394 210

વર્ગ : ટી. વાય. બી. કોમ (સેમેસ્ટર -5)
વિષય: એડવાન્સ એકાઉન્ટીંગ એન્ડ ઓડીટીંગ _ 6
ગુણોતર વિશ્લેષણ

1. નીચેનાં માહિતી પરથી નક્કી કરો.
   (i) સ્ટોક
   (ii) પ્રવાહી મિલકતો
   (iii) ચાલુ ગુણોત્તર
   વેચાણ .... : રૂ. 10,00,000
   કાચો નફો .... : 30%
   ચાલુ જવાબદારીઓ .... : રૂ. 2,00,000
   સ્ટોકનો ઉથલો .... : 7 વખત
   એસિડ કસોટી ગુણોત્તર .... : 0.75 :1

2. શ્રી તેજાનંદ લી.ની નીચેની માહિતી પરથી કાચો નફો શોધો.
   સંચાલન ગુણોત્તર 80%
   વેચાણ પડતર 60%
   સંચાલન ખર્ચ રૂ. 2,40,000

3. નીચેની માહિતી પરથી ચોખ્ખા નફાનો ગુણોત્તર શોધો.
   ચોખ્ખો નફો (વ્યાજ અને કરવેરા પહેલા) રૂા. 24,00,000
   કરવેરાનો દર 50%
   વેચાણ રૂા. 27,50,000
   10% ડિબેન્ચર રૂા. 20,00,000
   12% ની પ્રેફરન્સ શેરમૂડી રૂા. 30,00,000

4. નીચેની માહિતી પરથી માલિકી ગુણોત્તર શોધો.
   ઈ શેરમૂડી રૂા. 20,00,000
   અનામત અને વધારો રૂા. 10,80,000
   કુલ મિલકતો રૂા. 50,00,000 (રૂા. 20,000 બાંયધરી કમિશન સહિત)

5. સંચાલન ખર્ચા રૂ. ૧૫,૩૬,૦૦૦, સંચાલન ગુણોત્તર ૯૦% અને વેચેલ માલ પડતર ૭૦% હોય તો વેચાણ અને વેચાણમાલ પડતર શોધો.

6. ગાંધી લિ.નું તા. ૩૧-૦૩-૨૦૨૩ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે.

ઇક્વિટી અને દેવાં	**રૂ.**
(૧) શેરહોલ્ડરોના ભંડોળો	
(અ) શેરમૂડી: ઇક્વિટી શેર મૂડી દરેક રૂ. ૧૦૦નો એક એવા	૪,૦૦,૦૦૦
૧૦%ના રીડીમેબલ પ્રેફરન્સ શેર દરેક રૂ. ૧૦૦નો એક એવા	૧,૦૦,૦૦૦
(બ) અનામત વધારો: સામાન્ય અનામત	૧,૫૦,૦૦૦
(૨) બિન ચાલુદેવાં: લાંબાગાળાના ઉછીના નાણા: ૧૦%ના ડિબેન્ચર્સ	૧,૦૦,૦૦૦
(૩) ચાલુદેવાં	
(અ) વેપારીદેવાં: લેણદારો	૮૦,૦૦૦
દેવીહુંડી	૨૦,૦૦૦
(બ) અન્ય ચાલુદેવાં : મજુરી ચુકવવાની બાકી	૧૫,૦૦૦
	૮,૬૫,૦૦૦
મિલકતો	
(૧) બિનચાલુ મિલ્કતો	
(અ) કાયમી મિલકતો	
(૧) દ્રશ્ય મિલકતો	
યંત્રો	૧,૫૦,૦૦૦
જમીન	૨,૪૦,૦૦૦
ફર્નીચર	૮૦,૦૦૦
(૨) અદ્રશ્ય મિલ્કતો : પાઘડી	૮૦,૦૦૦
(બ) અન્ય બિનચાલુ મિલ્કતો: પ્રાથમિક ખર્ચા	૧૦,૦૦૦
(૨) ચાલુ મિલ્કતો	
(અ) સ્ટોક	૧,૨૦,૦૦૦
(બ) વેપારી લેણાં: દેવાદારો	૬૦,૦૦૦
લેણીહુંડી	૨૫,૦૦૦
(ક) રોકડ અને રોકડસમાન: રોકડ સિલક	૬૦,૦૦૦
(ડ) ટેલીફોન ડીપોઝીટ	૪૦,૦૦૦
	૮,૬૫,૦૦૦

વધારાની માહિતી :

	રૂ.		રૂ.
કાચો નફો	૧,૮૦,૦૦૦	સ્ટોક (શરૂઆતનો)	૬૦,૦૦૦
ડીબેન્ચર વ્યાજ	૧૦,૦૦૦	રોકડ વેચાણ (ઉધાર વેચાણના ૨૦%)	૧,૨૦,૦૦૦
અન્ય વહીવટી ખર્ચ	૩૦,૦૦૦	વેચાણ વિતરણ ખર્ચ	૨૦,૦૦૦
આવકવેરાનો દર ૩૫% છે			

શોધો: (૧) કાચાનફાનો ગુણોત્તર (૨) ચોખ્ખા નફાનો ગુણોત્તર (૩) સ્ટોક ગુણોત્તર (૪) સંચાલન ગુણોત્તર (૫) રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર (૬) ચાલુ ગુણોત્તર (૭) દેવાદાર ગુણોત્તર (૩૬૦દિવસ)

7. **સરસ્વતી કં. લિ. નું તા. 31–3–2022 ના રોજનું પાકુ સરવૈયુ નીચે મુજબ છે.**

વિગત	રકમ રૂ.
[I] ઈક્વિટી અને જવાબદારીઓ:	
(1) શેર હોલ્ડરોના ભંડોળો:	
(અ) શેરમૂડી:	
ઈક્વિટી શેરમૂડી, દરેક રૂા. 10 નો એવા પૂરા ભરપાઈ શેર	12,00,000
પ્રેફ. શેરમૂડી, દરેક રૂા. 10 ના એવા પૂરા ભરપાઈ	8,00,000
(બ) અનામત અને વધારો : સામાન્ય અનામત	2,00,000
(2) બિન ચાલુ દેવા :	
(અ) લાંબા ગાળાના દેવા : 15% ના ડિબેન્ચર્સ	4,00,000
જાહેર થાપણો	5,20,000

(3) ચાલુ દેવા :	
(અ) વેપારી દેવા :	
લેણદારો	2,80,000
દેવીહુંડી	80,000
(બ) અન્ય ચાલું દેવા : ચૂકવવાના બાકી ખર્ચા	40,000
બેંક ઓવર ડ્રાફ્ટ	50,000
કુલ	**35,70,000**
[II] મિલકતો :	
(1) બિન ચાલુ મિલકતો :	
(અ) કાયમી મિલકતો :	
i) દૃશ્ય મિલકતો :	
જમીન-મકાન	13,50,000
યંત્રો	8,00,000
(બ) અન્ય બિન ચાલુ મિલકતો :	
અવાસ્તવિક મિલકતો	5,20,000
(2) ચાલુ મિલકતો :	
(અ) માલ સામગ્રી : સ્ટોક	1,00,000
(બ) વેપારી લેણાં	
દેવાદારો	2,82,400
લેણી હુંડી	92,000
(ક) રોકડ અને રોકડ સમાન :	
રોકડ બેંક	4,25,600
કુલ	**35,70,000**

વધારાની માહિતી :	**રૂા.**
ઉધાર વેચાણ (જે કુલ વેંચાણના 60% છે)	12,48,000
વ્યવસ્થિત ખરીદી	12,48,000
ચોખ્ખો નફો (વ્યાજ-કરવેરા બાદ)	4,90,000
વહીવટી ખર્ચા	2,40,000
નાણાંકીય ખર્ચા	1,60,000
વેચાણ-વિતરણ ખર્ચા	16,000
તા. 31-3-2021 ના રોજનો સ્ટોક:	1,49,600

નફા પર કરવેરાનો દર 50% છે.

નીચેના ગુણોત્તર શોધો :

1) કાચા નફાનો ગુણોત્તર
2) ચોખ્ખા નફાનો ગુણોત્તર
3) પ્રવાહી ગુણોત્તર
4) સંચાલન ગુણોત્તર
5) દેવાદારોનો ગુણોત્તર (360 દિવસ)
6) સ્ટોક ગુણોત્તર
7) રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો ગુણોત્તર

8. **નીચેની માહિતી ધ્રુવિ કં. લિ. ની નાણાંકીય નોંધો પરથી લેવામાં આવી છે.**

વિગત	રકમ રૂા.
કુલ વેચાણ (જે પૈકી 25% રોકડ વેચાણ છે)	13,50,000
વ્યવસ્થિત ખરીદી	8,70,000
ચોખ્ખો નફો (50% કરવેરા પછીનો)	90,000
ઈક્વિટી શેરમૂડી	4,50,000
12% પ્રેફરન્સ શેરમૂડી	2,25,000
અનામત અને વધારો	81,000
10% ના ડિબેન્ચર	2,70,000
કાયમી મિલકતો	6,00,000
સ્ટોક	1,20,000
ગ્રાહકો	1,44,000
વેપારીઓ	72,000
દેવીહુંડી	18,000
લેણીહુંડી	16,000
બેંક ઓવરકાફ્ટ	45,000

ઉપરની માહિતી પરથી નીચેના ગુણોત્તર ગણો.

(1) ચાલુ ગુણોત્તર

(2) દેવાદાર ગુણોત્તર (વર્ષના દિવસો : 360)

(3) મૂડી ગિયરીંગ ગુણોત્તર

9. **તા. 31-3-2023ના રોજનું ક્રિષ્નાલી.નું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે.:**

ઈક્વિટી અને દેવા	નોંધ	રૂ.
1. શેરહોલ્ડરોના ભંડોળો		
(અ) શેરમૂડી		
દરેક રૂ. 100 નો તેવા ઈક્વિટીશેર		62,50,000
12% ના પ્રેફરન્સશેર દરેક રૂ. 100 નો		62,50,000
(બ) અનામત અંતે વધારો		
સામાન્ય અનામત		93,75,000
નફો નુકસાનનું પત્રક		12,50,000
2. બિનચાલુ દેવા		
(અ) લાંબાગાળા માટે ઉછીનાં નાણાં		
10% ના ડિબેન્ચર		25,00,000
8% નું જાહેર દેવું		12,50,000
3. ચાલુ દેવા		
(અ) ટૂંકાગાળા માટે ઉછીનાં નાણાં		
બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ		25,00,000
(બ) વેપારી દેવા		
લેણદારો		37,50,000

(ક) અન્ય ચાલુ દેવા		
ચૂકવવાના બાકી લેણદારો		4,37,500
(ડ) ટૂંકા ગાળાની જોગવાઈ		
સૂચિત ડિવિડન્ડ		6,25,000
કરવેરાની જોગવાઈ		12,50,000
કુલ		**3,54,37,500**
II મિલકતો		
1. બિનચાલુ મિલકતો		
(અ) કાયમી મિલકતો		
1. દશ્ય મિલકતો		
જમીન-મકાન		1,37,50,000
પ્લાન્ટ અને યંત્રો		62,50,000
ફર્નિચર		18,75,000
2. અદશ્ય મિલકતો		
પાઘડી		21,87,500
(બ) અન્ય બિનચાલુ મિલકતો :		
પ્રાથમિક ખર્ચા		6,25,000
2. ચાલુમિલકતો		
(અ) ચાલુ રોકાણો		
કામચલાઉ રોકાણો		12,50,000
(બ) માલસામગ્રી :		
સ્ટોક		25,00,000
(ક) વેપારી લેણા:		
દેવાદારો		43,75,000
લેણી હૂંડી		18,75,000
(ડ) રોકડ અને રોકડ સમાન મિલકતો		
હાથ પર રોકડ		1,25,000
બેંકમાં રોકડ		6,25,000
કુલ		**3,54,37,500**

વર્ષ દરમ્યાનનું વેચાણ રૂ. 1,87,50,000 હતું. રોકડ વેચાણ ઉધાર વેચાણના $\frac{1}{5}$ હતું.
તમારે ગણવાના છે :

(1) ચાલુગુણોત્તર
(2) પ્રવાહી ગુણોત્તર
(3) માલિકી ગુણોત્તર
(4) દેવાં-ઈક્વિટી ગુણોત્તર
(5) ગિયરીંગ ગુણોત્તર
(6) લાંબાગાળાનાભંડોળ સાથે કાયમી મિલકતોનો ગુણોત્તર
(7) દેવાદાર ગુણોત્તર

10. સાગર કં. લિ. નું તા. 31-3-2020 ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે. (

વિગત	રૂ.	રૂ.
[I] ઈક્વિટી અને જવાબદારીઓ :		
(1) માલિકીના ભંડોળો :		
અ) શેરમૂડી :		
ઈક્વિટી શેરમૂડી દરેક રૂ.10 ના એક એવા પૂરા ભરપાઈ	50,00,000	
15% પ્રેફ. શેરમૂડી દરેક રૂ.100 ના એક એવા પૂરા ભરપાઈ	10,00,000	
બ) અનામત અને વધારો :		
સામાન્ય અનામત	5,00,000	
નફાનુકશાન નું પત્રક	8,00,000	
કારીગર વળતર ફંડ	1,00,000	74,00,000
(2) બિનચાલુ દેવાં :-		
અ) લાંબાગાળાના દેવાં :		
12% ના ડિબેન્ચર્સ	10,00,000	
10% ની જાહેરથાપણ	9,00,000	19,00,000
(3) ચાલુ દેવાં :		
અ) વેપારી દેવાં :		
લેણદારો	3,00,000	
દેવીહુંડી	1,00,000	4,00,000
બ) અન્ય ચાલુ દેવાં :		
બેંક ઓવર ડ્રાફ્ટ	2,00,000	
કરવેરાની જોગવાઈ	1,50,000	
ચૂકવવાના બાકી ખર્ચા	50,000	4,00,000
કુલ રૂ.		**1,01,00,000**
[II] મિલકતો :		
(1) બિનચાલુ મિલકતો :		
અ) કાયમી મિલકતો :		
(i) દૃશ્ય મિલકતો		
જમીન-મકાન	30,00,000	
પ્લાન્ટ-યંત્રો	40,00,000	
ફર્નિચર	5,00,000	
(ii) અદૃશ્ય મિલકતો :		
પાઘડી	4,00,000	
બ) અન્ય બિન ચાલુ મિલકતો :		
પ્રાથમિક ખર્ચા	2,00,0000	81,00,000
(2) ચાલુ મિલકતો :		
અ) માલ સામગ્રી :		
સ્ટોક	6,50,000	
બ) વેપારી લેણાં :		
દેવાદારો	1,90,000	
લેણીહુંડી	30,000	
ક) અન્ય ચાલુ મિલકતો :		
કામચલાઉ રોકાણ	1,00,000	
અગાઉથી ચૂકવેલા ખર્ચા	2,00,000	
મળવાની બાકી આવક	50,000	
ડ) રોકડ અને રોકડ સમાન		
રોકડ સિલક	2,00,000	
બેંક સિલક	5,80,000	20,00,000
કુલ રૂ.		**1,01,00,000**

વધારાની માહિતી :

(1) કુલવેચાણ (જેમાં ઉધારવેચાણ, રોકડવેચાણ થી 3 ગણું છે.) રૂ. 80,00,000.

(2) સંચાલન ગુણોત્તર : 70%

(3) ઓફિસખર્ચ, વેચાણખર્ચ અને વેચાણગુણોત્તર 10%

(4) તા. 31-3-2020 ના રોજ સ્ટોક, શરૂઆતના સ્ટોક કરતાં રૂ. 4,00,000 વધુ છે.

(5) કરવેરા નો દર 40%

(6) કામના દિવસો : 360

નીચેના ગુણોત્તરો ગણો.

(1) કાચાનફાનો ગુણોત્તર

(2) ઈક્વિટી શેર હોલ્ડરોના ભંડોળપર વળતરનો દર

(3) ચાલુ ગુણોત્તર

(4) દેવાદાર ગુણોત્તર

(5) સ્ટોક ફેરબદલી દર

(6) ચોખ્ખા નફાનો ગુણોત્તર

(7) દેવાં-ઈક્વિટી ગુણોત્તર (લાંબા ગાળાના દેવાના આધારે)

11 નરવેદ કં. લિ. ની તા. 31-3-2020 ના રોજની બાકીઓ નીચે પ્રમાણે હતી.

	રૂા.
ઈક્વિટી શેરમૂડી રૂ. 100 ના એક એવા :	12,00,000
10% પ્રેફરન્સ શેરમૂડી	4,00,000
રાખી મુકેલી કમાણી	2,16,000
10% ના ડિબેન્ચર્સ	7,20,000
કાયમી મિલકતો	16,00,000
ગ્રાહકો	3,60,000
વેપારીઓ	1,92,000
હૂંડી (જમા)	48,000
હૂંડી (ઉધાર)	24,000
રોકડ અને બેંકસિલક	1,28,000
બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ	1,20,000
પ્રાથમિક ખર્ચા	20,000
કુલ વેચાણ (રોકડ વેચાણ, ઉધાર વેચાણના $33^1/_3$% છે.	36,00,000
સ્ટોક ચલન દર	7.25 વખત
શરૂઆતનો સ્ટોક (છે. સ્ટોકના 25%)	1,28,000
ચોખ્ખો નફો (50% કરવેરા પછીનો)	2,40,000

ઉપરની માહિતી પરથી નીચેના ગુણોત્તરોની ગણતરી કરો.

(1) કાચા નફાનો ગુણોત્તર

(2) દેવાદાર ગુણોત્તર (360 દિવસો)

(3) સંચાલન ગુણોત્તર

(4) ઈક્વિટી ભંડોળ પર વળતર અને શેરદીઠ કમાણીનો દર

(5) ગિયરીંગ ગુણોત્તર

(6) રોકાયેલી મૂડી પર વળતરનો દર

(7) વ્યાજ આવરણ ગુણોત્તર